

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Με την δέουσα Εκκλησιαστική τάξη, λαμπρότητα και την μεγαλοπρέπεια που αρμόζει στην σημερινή ημέρα, τιμήθηκε η Κυριακή της Ορθοδοξίας στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πειραιώς, Ιεουργούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ.Σεραφείμ.

Προ της απολύσεως της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου πραγματοποιήθηκε η λιτάνευση των Ιερών Εικόνων και η ανάγνωση του Συνοδικού της Ορθοδοξίας.

Κατά την διάρκεια της Θείας Λειτουργίας ο προϊστάμενος του Καθεδρικού Ναού Αρχιμανδρίτης π.Δανιήλ Ψώινος, ανέγνωσε την σχετική με την ημέρα Ποιμαντορική Εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ.Σεραφείμ, η

οποία ακολουθεί μαζί με πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΦΑΛΗΡΟΥ, ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗ

Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

ΕΠΙ ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ 2022

Τέκνα μου αγαπητὰ καὶ περιπόθητα,

Τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ κρατώντας, τῶν Ἁγίων τὶς ὄψεις, τὰ τίμια λείψανά τους, πορευόμαστε ἀνάμεσα στοὺς Χριστιανοὺς μέσα στὸ Ναό, ὅπως τὸ Τυπικὸ ὀρίζει κι ἡ παλαιὰ συνήθεια. Μὰ κι οἱ πιστοὶ στὰ χέρια τους εὐλαβικὰ βαστοῦν εἰκόνες χάρτινες, μ' ἐκεῖνες τὶς ἅγιες μορφές ποὺ τιμοῦν κι ἀγαποῦν. Γιορτάζουμε καὶ χαίρεται ἡ ψυχὴ μας σήμερα τὶς μορφές.

Κι ὅταν ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς μνημόνευσης «Τῶν τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων», ὅλων ἐκείνων ποὺ δὲν πείστηκαν ἀπὸ τὸ ψεῦδος· ἐκείνων ποὺ ἔμειναν στὴν ἀλήθεια σταθεροί· ἐκείνων «τῶν εὐσεβῶν Βασιλέων, ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Διδασκάλων, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν», μὲ συγκίνηση καὶ θαυμασμὸ ἀναρωτιόμαστε: πῶς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ σήκωσαν στοὺς ὤμους τους ὀλάκερη τὴν οἰκουμένη.

Κι ἂν σήμερα τιμοῦμε καὶ θαυμάζουμε τὴ στάση τους, δὲν συνέβη τὸ ἴδιο καὶ στὴν ἐποχὴ ποὺ ἔζησαν. Γιατὶ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα οἱ τῶν εἰκόνων φίλοι καὶ προσκυνητές: λοιδωρίες καὶ ταπεινώσεις, κατηγορίες καὶ διαβολές, ἀποκλεισμοὺς καὶ ἀποπομπές, διώξεις καὶ ποινές, φυλακίσεις καὶ ἔξορίες, βασανισμοὺς καὶ μαρτύρια φρικτά. Εἶναι τὰ συναξάρια γεμάτα μὲ μάρτυρες καὶ ὁμολογητὲς τῆς σκοτεινῆς αὐτῆς περιόδου τῆς εἰκονομαχίας. Ψυχὲς γενναῖες ποὺ εἴλκυσαν τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν διέπεμψαν στὸν κόσμον ὅλο.

Πῶς ὅμως ἔφθασαν σὲ τοῦτο τὸ κατόρθωμα; Πῶς ἀναγνώρισαν τὸ δόγμα τὸ ὀρθὸ καὶ τὸ βίωμα τῆς ἀληθείας; Πῶς δὲν ξεγελάστηκαν ἀπὸ τὴν πλάνη, ποὺ ντύθηκε μανδύα πνευματικό; Πῶς ἔμειναν σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι μέσα στὸ σκοτάδι καὶ στὴ δίνη τῆς κακίας τῶν ἰσχυρῶν;

Πρώτιστα ἀγάπησαν τὸ Θεὸ καὶ τὸ λόγο Του. Ἀναζήτησαν τὴ φωνὴ Του παντοῦ:

στη Γραφή, στη Λατρεία, στην Άσκηση, στους Πατέρες, στη φύση, στο συνάνθρωπο. Έψαξαν τὰ σημεῖα τοῦ Θεοῦ, τὰ χνάρια Του μέσα στην ἱστορία. Γύρεψαν τὴ μυστικὴ Του παρουσία στὴ ζωὴ, τοὺς ψιθυρισμοὺς Του καὶ τὶς σιωπές Του. Κι ὁ Θεός, παρότι εἶναι «ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος» ὡς πρὸς τὴ φύση, ἀπὸ τὴν πολλὴ Του ἀγάπη πρὸς Ἐκείνους πού τὸν ἀναζητοῦν, ἔγινε προσιτός καὶ προσεγγίσιμος, καταληπτός καὶ μεθεκτός, ἔγινε φῶς καὶ ἐνέργεια ἄκτιστη πού κοινωνεῖ καὶ χαριτώνει τοὺς Ἁγίους σὲ κάθε ἐποχὴ καὶ περίσταση.

Τὰ Ἅγια αὐτὰ πρόσωπα, πού ἀξιώθηκαν θείων ἐμπειριῶν, αἰσθάνθηκαν τὴ μέγιστη χαρὰ, μὰ ἔπειτα καὶ λύπη μεγάλη. Χαρὰ ἀνεκκλάλητη γιὰ τὴ θεία ἐπίσκεψη. Λύπη ἄφατη, γιὰτὶ ὁ Θεὸς μετὰ τὴν ἀποκάλυψή Του ἀποσύρεται πάντα ξανὰ στὴ σιωπὴ.

Γλυκὰ πληγώθηκε ἡ ψυχὴ τους ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ πῆραν ἀπόφαση νὰ ζήσουν κάθε στιγμή τοῦ βίου τους μὲ τρόπο τέτοιο πού νὰ μπορεῖ νὰ ἐλκύει τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἔκαναν τὴ θεία ἐμπειρία βίωμα καθημερινό. Κάθε ἀνάσα καὶ κάθε πνοή τους ἔψαχνε τὸ Θεῖο, κάθε ἔργο καὶ κάθε κόπος προσφέρονταν στὴν ἀναζήτησή Του, κάθε λόγος καὶ κάθε προσευχὴ ἀποσκοποῦσαν στὴ σχέση μαζί Του. Κι ἦταν ἡ ζωὴ αὐτὴ ὁμορφὴ. Κι εἶχε νόημα αὐτὴ ἡ ζωὴ. Κι ἦταν μιὰ ζωὴ ἀληθινὴ πού ἀντιστεκόταν στὰ πάθη, καὶ καταργοῦσε τὶς κακίες, καὶ νικοῦσε τελικὰ τὸν ἴδιο τὸ θάνατο.

Κι ὅταν κάποιος ἔχει ζήσει μιὰ ζωὴ ὁμορφιάς καὶ ἀλήθειας, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει τὸ βίωμα τῆς ἀσχήμιας καὶ τοῦ ψεύδους. Τοῦτο συνέβη καὶ στοὺς χρόνους τῆς εἰκονομαχίας. Κάποια πρόσωπα πού προσέγγιζαν τὴν πίστη ἰδεολογικά, καὶ ὄχι ἐκκλησιαστικά, ἔκριναν πὼς ἡ προσκύνηση τῶν εἰκόνων ὀδηγεῖ σὲ λατρεία τῆς ὕλης, τοῦ κτιστοῦ κόσμου καὶ ὄχι τοῦ ἀκτίστου Θεοῦ. Ὁ πειρασμὸς πού ἀναφέρονταν ὑπαρκτός. Ἡ ἐπιχειρηματολογία τους ἔμοιαζε ἄρτια καὶ πλήρης. Τὰ ἐπιχειρήματα πού προέβαλαν λογικοφανὴ καὶ πειστικά. Ὁ λόγος τους φιλοσοφικός καὶ βαθυστόχαστος. Ὁ τρόπος τους ἔμοιαζε ἀνώτερος καὶ πνευματικός. Κι ὅμως οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας δὲν πείστηκαν ἀπὸ τὴ δική τους θεώρηση, δὲν ἀκολούθησαν τὴ δοξασία τῆς ἀπόρριψης τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Γιὰτὶ αὐτὸ συνέβη;

Μὰ ἀκριβῶς γιὰτὶ οἱ λόγοι τῶν εἰκονομάχων δὲν εἶχαν σχέση μὲ τὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας εἶχε ἐντάξει στὴ ζωὴ Της τὴν τιμητικὴ προσκύνηση τῶν εἰκόνων ἀπὸ πολὺ νωρὶς. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἦταν ὁ πρῶτος πού ἀγιογράφησε τὴν ὄψη τῆς Θεοτόκου. Τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ μορφές τῶν Ἁγίων βρίσκονται ἀποτυπωμένες ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς στὶς κατακόμβες. Οἱ πρῶτοι Ναοὶ κοσμήθηκαν ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν ἁγίων. Οἱ πιστοὶ τοποθέτησαν εἰκόνες τοῦ σαρκωμένου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Μητρός Του, τῶν Ἁγίων Του στὰ σπίτια τους. Ἐζησαν ἀνάμεσα στὶς

εἰκόνες, προσευχήθηκαν μπροστά σ' αὐτές, κατέθεσαν πόνους καὶ παθήματα ἐνώπιόν τους, τὶς λιτάνευσαν σὲ καιροὺς εἰρήνης καὶ σὲ χρόνους δυστυχιῶν, δέχθηκαν θεραπείες καὶ θαύματα ἀπὸ τὴν προσκυνησὴ τους. Ἡ ζωὴ, ἡ πίστη καὶ ἡ εὐλάβεια τῶν χριστιανῶν ἦταν συνυφασμένη γιὰ αἰῶνες μὲ τὶς ἱερές εἰκόνες, γιατί ἡ τιμὴ «διαβαίνει στό πρωτότυπο».

Οἱ πολέμιοι τῶν εἰκόνων εἰσηγήθηκαν, καὶ τελικὰ προσπάθησαν νὰ ἐπιβάλλουν μὲ τὴ βία, μιὰ ζωὴ χωρὶς εἰκόνες. Μιὰ ζωὴ ποὺ ὁ Θεὸς εἶναι ἀπόμακρος, ξένος, ἄγνωστος. Μιὰ ζωὴ ποὺ ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ, τὸ πρόσωπό Του, τὸ σῶμα του, τὰ γεγονότα τοῦ βίου του ὑποτιμῶνται καὶ δὲν κρίνονται ἄξια ἰδιαίτερης ἀναφορᾶς. Μιὰ ζωὴ ποὺ στερεῖ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἀπτὴ ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ.

Μὰ πῶς νὰ συμφωνήσουν οἱ Θεόπτες Ἅγιοι, ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς ἐπισκέφθηκε ὁ Θεός, τούτη τὴν ἀλλαγὴ; Πῶς νὰ δεχθοῦν μιὰ ζωὴ χωρὶς τὴν ὄψη τοῦ Θεοῦ; Πῶς νὰ στερηθοῦν τὴ παρηγορία τῆς μορφῆς τῶν Ἁγίων; Πῶς νὰ ἐκφράσουν ἀπτὰ τὴν ἀγάπη τους χωρὶς τὸ ἄγγιγμα καὶ τὸν ἀσπασμὸ τῶν ἱερῶν εἰκόνων;

Ὁ δρόμος τοῦ βιώματος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἔκανε τοὺς ὑπέρμαχους τῶν εἰκόνων νὰ ἀπορρίψουν τὶς δοξασίεις τῶν εἰκονοκλαστῶν. Ἐχοντας βιώσει τὴν ἀλήθεια, τὸ κάλλος, τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, μποροῦσαν νὰ ἀναγνωρίσουν ποια δόγματα ἦταν ἀληθῆ καὶ ποια ὀδηγοῦσαν στὴν πλάνη καὶ τὴν ἀπώλεια.

Αὐτὸν τὸν τρόπο τῶν Ἁγίων ἔχουμε κι ἐμεῖς ἀγαπητά μου παιδιά, μεγάλη ἀνάγκη στοὺς δύσκολους καιροὺς μας. Σήμερα ποὺ πολλὰ ἀκούγονται ἀπὸ πολλούς. Σήμερα ποὺ ὑπάρχει σύγχυση μεγάλη τόσο ἐξαιτίας τῆς ἁμαρτίας, ὅσο καὶ ἐξαιτίας τῆς πλάνης. Σήμερα πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν ὁμολογητῶν τὸ παράδειγμα.

Πρέπει νὰ ζήσουμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Κάθε τί ποὺ ἡ Ἐκκλησία κομίζει καὶ μᾶς προσφέρει ὑπάρχει γιὰ νὰ γίνῃ ζωὴ πίστεως, ὁμορφιάς καὶ νοήματος. Πρέπει νὰ ζήσουμε καὶ νὰ χαροῦμε τὴ σχέση μας μὲ τὸ Θεό, μὲ τοὺς ἀδελφούς μας, μὲ τὴν κτίση ὅλη. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐλευθερία γιὰ τὸν χριστιανὸ ἀποτελοῦν κριτήρια ἀληθείας σὲ κάθε περίσταση τοῦ βίου. Ὁ ἄνθρωπος ὁ σφιγμένος, ἐκεῖνος ποὺ ἔχει μπερδέψει τὴ μιζέρια μὲ τὴν πνευματικότητα, δὲν θὰ εἶναι δύσκολο νὰ ξεγελαστεῖ καὶ νὰ ἀποδεχθεῖ ἓνα κίβδηλο δόγμα ἢ μιὰ πλανεμένη διδασκαλία.

Πρέπει ἐπίσης, τὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας νὰ τὸ κάνουμε λόγο. Τὰ ὅσα ζήσαμε μέσα στὴ μυστηριακὴ ζωὴ, μέσα στὸν κοινοτικὸ βίον, μέσα στὰ ἅγια καὶ στὰ καθημερινὰ καλούμαστε νὰ τὰ ἐκφράσουμε, νὰ τὰ περιγράψουμε καὶ νὰ τὰ μοιραστοῦμε μὲ τοὺς ἀνθρώπους γύρω μας. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θέτουμε τὴν ἐμπειρία μας ταπεινὰ στὴν κρίση τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἐμπιστευόμαστε τὸν κλειστὸ μας ἑαυτό, ἀλλὰ τὸ

ἐκκλησιαστικὸ Σῶμα. Κι ἔτσι ὁ λόγος γίνεται διάλογος γόνιμος μεταξύ μας πὸ μᾶς ὁδηγεῖ στὴν ἀλήθεια. Κι ὁ λόγος αὐτὸς παρηγορεῖ, θεραπεύει καὶ θαυματουργεῖ γιατί εἶναι γνήσια ἐκκλησιαστικός. Γιατί δὲν εἶναι λόγος πὸ καταγγέλει καὶ διαμαρτύρεται ἀδιάκριτα, δὲν εἶναι λόγος πὸ εἰσάγει ἔριδες καὶ σχίσματα. Ἀλλὰ εἶναι λόγος ἀγάπης καὶ ἐνότητας καὶ θυσίας.

Ἔτσι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ἀνοίγεται σὲ ὅλο τὸν κόσμο καὶ γίνεται πρόσκληση πρὸς κάθε πονεμένο ἄνθρωπο. Ὅχι ἀόριστη καὶ ἀσαφής, ἀλλὰ συγκεκριμένη καὶ σαρκωμένη, στὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, στὴν Ἐκκλησία, στὴν ζωὴ τοῦ κάθε χριστιανοῦ, στὸ κάθε πρόσωπο.

Γιορτάζουμε σήμερα ἀγαπητά μου παιδιά, τὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὴν Ὁρθοπραξία, τὸ λόγο καὶ τὴν πράξη, τὴ θεωρία καὶ τὸ βίωμα. Ὁ Θεὸς ἀποκαλύφθηκε στοὺς Πατέρες μας καὶ ἀποκαλύπτεται μυστικὰ καὶ σὲ μᾶς γιὰ νὰ πιστέψουμε καὶ νὰ ζήσουμε, γιὰ νὰ ἀγωνιστοῦμε καὶ νὰ εὐφρανθοῦμε, γιὰ νὰ φωτισθοῦμε καὶ νὰ ἀγιασθοῦμε. Ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτεται μυστικὰ καὶ σὲ μᾶς γιὰ νὰ μὴ χαθοῦμε στό σκοτάδι τοῦ ψεύδους πὸ πάντα πειράζει τοὺς ἀγωνιστὲς μέσα στὸν κόσμο.

Εὐχόμαστε σὲ ὅλους, τούτη τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ νὰ ἀξιωθεῖτε νὰ βιώσετε τὴν Ἀλήθεια πὸ ἐλευθερώνει καὶ ἀναπαύει, τὴν Ἀλήθεια πὸ χαριτώνει καὶ σώζει, τὴν Ἀλήθεια πὸ φωτίζει καὶ ἐνώνει.

Εὐχομαι ἀπὸ καρδίας ἔτη πολλὰ καὶ καρποφόρος ἡ ἀρξαμένη Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή!

Μετά πατρικῶν εὐχῶν

Ο Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Τ Η Σ

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

